

**GUIA
D'AULA**

LLENGUA CATALANA

2 ESO

Programa
Maria de Bell-lloc

Aquest projecte editorial de la matèria de Llengua catalana i literatura ha estat elaborat d'acord amb el marc competencial i normatiu descrit en el Decret d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica publicat pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya l'any 2022.

Equip editorial:

Cap del projecte editorial: Montse Ballaró
Coordinació editorial i edició: Montse Ciprés
Documentalista: Cristina Boj

Disseny de la coberta i dels interiors: Laura R. Dengra
Coordinació tècnica i maquetació: Gemma Vadillo

Cartografia: MarcopoloArt
Fotografies: 123RF (drozdirina / jackf / nexusplexus / serrnovik / tongpatong321), Arxiu Barcanova

Aquesta guia d'aula correspon als continguts del llibre de Llengua catalana 2 (Programa Maria de Bell-lloc), de Josep Rosell i Lluís Homs.

© 2024 d'aquesta edició: Editorial Barcanova, SA
Bac de Roda, 64, Edifici D, 1a planta. 08019 Barcelona
barcanova@barcanova.cat
www.barcanova.cat

Primera edició: juny de 2024
ISBN: 978-84-489-6187-9
DL B 11080-2024
Printed in Spain

Reservats tots els drets. El contingut d'aquesta obra està protegit per la llei, que estableix penes de presó i multes, a més de les indemnitzacions corresponents per danys i perjudicis, per a aquells que reproduïssin, plagiessin o comunicuessin públicament, totalment o parcialment, una obra literària, artística o científica, o la seva transformació, interpretació o execució artística fixada en qualsevol tipus de suport o comunicada per qualsevol mitjà, sense l'autorització preceptiva.

» ÍNDEX

» EL PROJECTE DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA	5
Presentació	7
» UN CURRÍCULUM COMPETENCIAL	11
Les situacions d'aprenentatge	13
Els itineraris literaris	15
L'atenció a la diversitat	16
Les competències, les rúbriques i les dianes	17
Les competències de la matèria i les correspondències amb els sabers	20
Els objectius de desenvolupament sostenible (ODS)	21
» DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE	23
Índex de Llengua catalana i literatura	24
Temporització orientativa	26
Solucionari	29
Unitat 1	29
Unitat 2	34
Unitat 3	39
Unitat 4	44
Unitat 5	49
Unitat 6	55
Unitat 7	60
Unitat 8	65
» ALTRES MATERIALS	69

EL PROJECTE DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA

» PRESENTACIÓ

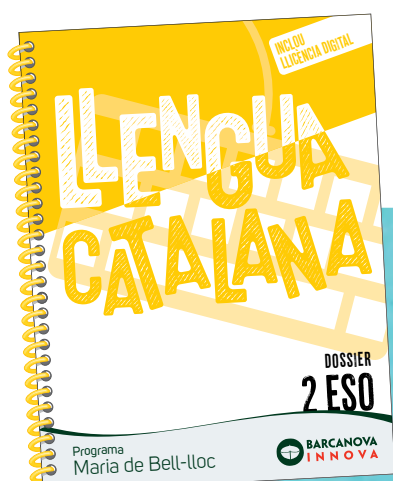

» PRESENTACIÓ

El nostre projecte per a l'**Educació Secundària Obligatòria** permet respondre al nou model d'escola competencial, desenvolupant les habilitats que aquest model demanda. L'objectiu és formar un alumnat preparat per connectar els sabers que va aprenent i donar resposta als reptes cada cop més complexos i variats que planteja el món actual.

Per facilitar el **procés d'aprenentatge competencial** proposem un material educatiu amb un **contingut teòric** com a font d'informació de tot allò que estableix el currículum per a la matèria i el curs corresponent, i unes activitats perquè l'alumnat aprengui a gestionar la informació i adquireixi la competència d'**aprendre a aprendre** i la resta de competències clau. A més a més, el docent disposa d'un **llibre digital descarregable, multisuport, multidispositiu i multiplataforma**, que conté recursos exclusius, com ara suggeriments didàctics, vídeos i enllaços d'interès per ajudar a dinamitzar l'aula i motivar l'alumnat.

Aquesta **Guia d'aula de Llengua catalana i literatura** forma part del projecte competencial elaborat per l'editorial seguint el currículum del Departament d'Educació i cobreix totes les necessitats del docent per treballar les competències específiques de la matèria.

FUTUR

El contingut de la guia està pensat per facilitar la tasca del professorat a l'aula; per això consta dels apartats i les indicacions següents:

L'índex de la matèria.

La **temporització orientativa** del contingut del llibre.

Les **solucions** de totes les activitats.

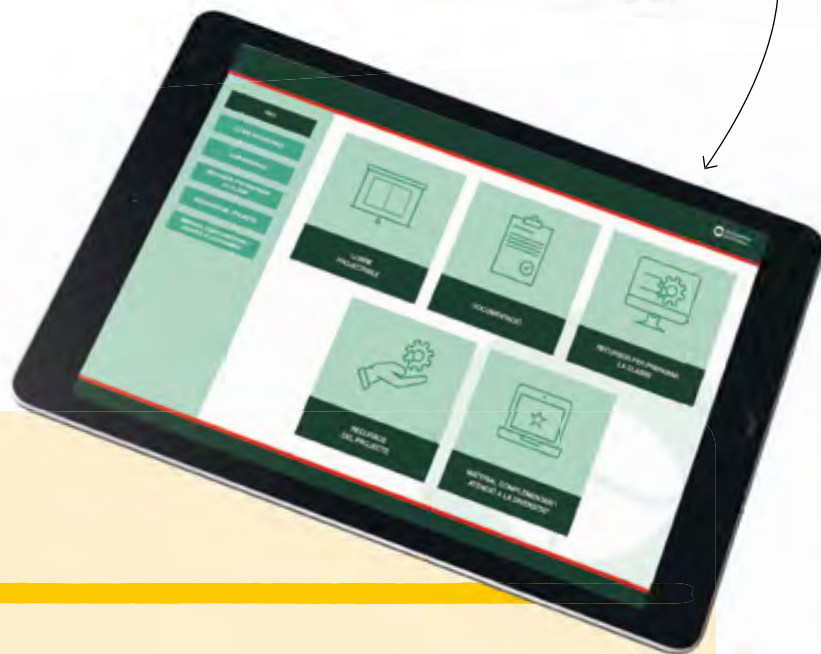
Indica les activitats en què l'alumne ha de consultar **internet**.

Indica les activitats que tracten alguns dels **objectius de desenvolupament sostenible** de l'Agenda 2030 de l'ONU.

Per tal de completar les eines per al professorat, el docent pot comptar amb material complementari. Aquest material el podrà descarregar des de l'espai personal del web www.barcanova.cat en format Word, perquè el pugui modificar i adaptar a les necessitats particulars del seu alumnat. També hi trobarà materials en format PDF i continguts interactius elaborats amb Genially.

LLIBRE PROJECTABLE

- Enllaç al [llibre projectable](#).

DOCUMENTACIÓ OFICIAL

- Enllaç al [currículum](#) (Departament d'Educació).
- Enllaç a les [situacions d'aprenentatge](#) (Departament d'Educació).
- **PRODISCAT**: Protocol de Detecció i Actuació en la **Dislèxia** (ESO).

UN CURRÍCULUM COMPETENCIAL

- » LES SITUACIONS D'APRENTATGE
- » ELS ITINERARIS LITERARIS
- » L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT
- » LES COMPETÈNCIES, LES RÚBRIQUES I LES DIANES
- » LES COMPETÈNCIES DE LA MATÈRIA
I LES CORRESPONDÈNCIES AMB ELS SABERS
- » ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (ODS)

» LES SITUACIONS D'APRENTATGE

En el marc de la nova reforma educativa, les **situacions d'aprenentatge** són un recurs pedagògic necessari perquè l'alumnat aprengui a partir d'escenaris reals i propers en què l'experiència tindrà un paper fonamental. Es tracta, doncs, que l'alumnat se situï en una posició activa respecte del seu propi aprenentatge i que, un cop assolit el coneixement, aquest pugui ser aplicable a noves situacions amb diferent grau de complexitat. La idea és, en definitiva, construir coneixement amb sentit.

Tota situació d'aprenentatge planteja un problema, un repte o una pregunta, localitzat en un context concret i real, sobre el qual s'ha d'intervenir o s'ha de generar una resposta. Per dur a terme aquesta situació s'ha de tenir en compte la programació del curs de la matèria que es treballa i, per tant, s'han d'acabar assolint les competències específiques de la matèria en qüestió.

El desenvolupament de les situacions d'aprenentatge permet activar alhora diverses habilitats cognitives i posar en pràctica, també, accions de cara a afavorir la relació amb els companys i companyes, la motricitat i el vessant emocional, com ara autoregular-se, col·laborar, comunicar, imaginar, planificar, raonar...

Les situacions es poden plantejar seguint aquesta estructura metodològica per tal que el desenvolupament del procés d'aprenentatge sigui un èxit:

Activitats inicials (Què en sabem?)

Consisteix a plantejar una sèrie de preguntes o interrogants per activar els coneixements previs propis sobre el repte que es proposa.

Activitats de desenvolupament (Aprenem nous continguts)

Es tracta d'identificar noves maneres de veure, de pensar, de sentir, d'expressar, d'actuar... per donar respostes complexes i coherents als interrogants inicials.

Activitats d'estructuració (Què hem après?)

Es tracta de fer una anàlisi per valorar què s'ha après en la manera de veure, de pensar, de sentir, d'expressar, d'actuar..., i com això es reflecteix en els nous models construïts.

Activitats d'aplicació (Apliquem el que hem après)

En el bloc final, es tracta d'utilitzar el que s'ha après en situacions de la realitat propera, adaptant aquesta aplicació a la complexitat exigida pel repte.

En tota situació d'aprenentatge s'hauran de tenir en compte els **sis vectors clau**: l'*aprenentatge competencial*, profund i funcional; la *qualitat de l'educació lingüística*, per entendre el món i compartir coneixement; la *universalitat*, per garantir la inclusió efectiva, la igualtat d'oportunitats i l'èxit educatiu; la *coeducació*, tenint en compte l'educació integral de les persones al marge dels estereotips; el *benestar emocional*, per afavorir la tranquil·litat i l'harmonia d'infants i joves; i la *ciutadania democràtica, crítica i compromesa*, per formar persones crítiques i capaces de promoure canvis i afrontar reptes.

Proposta d'Editorial Barcanova

En el programa **Maria de Bell-lloc de Llengua catalana i literatura** les situacions d'aprenentatge s'introdueixen en la primera pàgina de cada unitat i es desenvolupen d'una manera pautada al final. A més a més, al llarg de la unitat l'alumnat ha de fer diverses activitats per reforçar, contextualitzar i consolidar aspectes que li serviran per assolir o resoldre el repte o el problema plantejat.

L'estructura que segueixen aquestes situacions d'aprenentatge és la següent:

- 1. Activitat inicial**, en la primera pàgina de la unitat, d'introducció del tema i exploració dels coneixements previs que en té l'alumnat.
- 2. Descripció** del tema i explicació del repte o del problema que ha d'assolir o resoldre l'alumnat.
- 3. Activitats de desenvolupament i d'estructuració**, amb l'enumeració i l'explicació de tots els passos que ha de seguir l'alumnat per avançar en el desenvolupament de la situació d'aprenentatge i assolir el repte o resoldre el problema plantejat. Inclou els recursos que necessita i la metodologia que ha de seguir, com, per exemple, la pluja d'idees i el treball en grups reduïts.
- 4. Activitats d'aplicació** per tal que l'alumnat reflexioni sobre els contextos o les situacions de la vida en què podria aplicar els continguts apresos o la metodologia utilitzada.
- 5. Activitats d'autoreflexió** per tal que l'alumnat valori la seva participació i el seu procés d'aprenentatge i sigui conscient d'aquells aspectes en què ha de millorar.

SITUACIÓ D'APRENENTATGE

UN MAPA ROMÀ

DESCRIPCIÓ

L'any 200 aC, els romans van arribar a Catalunya. Durant el temps que van ser aquí, no tan sols ens van donar la seva llengua. Són moltes les restes romanes que encara queden i que es poden visitar. Us proposem de fer un mapa col·lectiu en el qual indiquem els indrets de les restes romanes que haurau treballat per grups.

ACTIVITATS DE DESARROLLO Y ESTRUCTURACIÓN

1. Feu una cerca entre tota la classe de les restes romanes que hi ha al nostre territori i decideu quins voldreu incloure en el mapa (restes de castells romans, monument, jaciment...).
2. Feu una llista de totes les restes romanes que heu trobat i decideu quants indrets incloureu en el mapa. Trieu-les tenint en compte aquestes dues condicions:
  - Que hi hagi vestigis de diferents tipus.
  - Que estiguin repartits per diferents zones de la geografia catalana.
3. Organitzau-vos en grups de tres o quatre i repartiu-vos els diferents emplaçaments o monuments. De cada monument haurau de tenir la informació següent:
  - Ubicació (localitat i comarca) i data de construcció.
  - Breu explicació sobre la seva construcció (material, materials...).
  - Estat de conservació actual.
  - Possibilitat de visita, horari, preu de les entrades...
4. Creeu un mapa públic de Catalunya amb una aplicació digital que després us permeti incorporar-li elements interactius (Geotag Maps, Genially, Canva...).

ACTIVITATS D'APLICACIÓN

1. El vostre mapa interactiu serà una sena més en els àmbits de la cultura o del turisme. Ara penseu i digueu en quins àmbits (cultura, turisme, informació, empenyiment, etc.) podreu ser útils els mapes interactius següents i quina informació hauria de reunir cadascun:
  - Literatura catalana
  - Medi ambient
  - Memòria històrica

ACTIVITATS D'AUTOREFLEXIÓN

1. Intenta recordar com t'has sentit durant el procés de realització d'aquesta situació d'aprenentatge. Explica els sentiments que t'has provocat el fet d'enfrontar-te a les tasques següents.

Quin hem presentat la proposta que havíem de fer.	😊
Quin he cercat la informació.	😊
Quin he reunit la informació del monument que m'ha tocat.	😊
Quin he creat la fitxa digital.	😊

• Haves vist o haves utilitzat mai un mapa interactiu?
 • Creus que aquest aprenentatge et pot ser útil?
 • Quina de les restes romanes que heu presentat t'agradaria visitar? Per què?

» ELS ITINERARIS LITERARIS

Des de l'editorial fem una proposta d'un **itinerari literari per trimestre** per tal de treballar la literatura de manera guiada. L'objectiu és que l'alumnat aprengui a interpretar i valorar les obres llegides perquè acabi configurant un itinerari lector personal. D'aquesta manera la literatura no és només una font de coneixement, sinó, també, una font d'oci i gaudi i una forma d'expressió dels gustos i els interessos personals de l'alumnat.

Les diferents propostes que oferim estan plantejades per **temes**, per **gèneres**, per **autoria** o tenint en compte les **tècniques literàries** utilitzades, entre altres criteris.

Les obres triades pertanyen a l'àmbit de la **literatura juvenil clàssica i contemporània**, a **clàssics de la literatura catalana** i a llibres del **patrimoni literari universal**.

En totes les propostes es fa un tractament transversal i s'estableixen lligams amb altres **formes artístiques** rellevants, com ara el cinema, la pintura, el teatre, etc.

Fomentar el gust per la lectura i construir un bagatge literari propi i amb criteri són dos objectius cabdals per incorporar la lectura en el dia a dia de l'alumnat com a **font de coneixement i gaudi**.

» L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

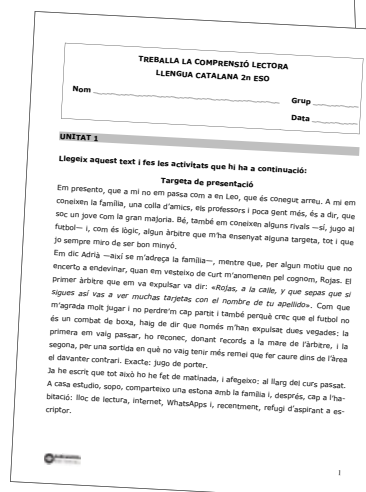
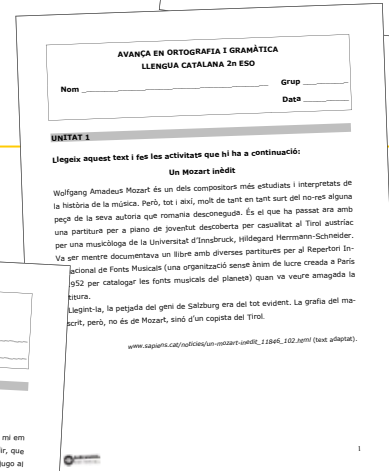
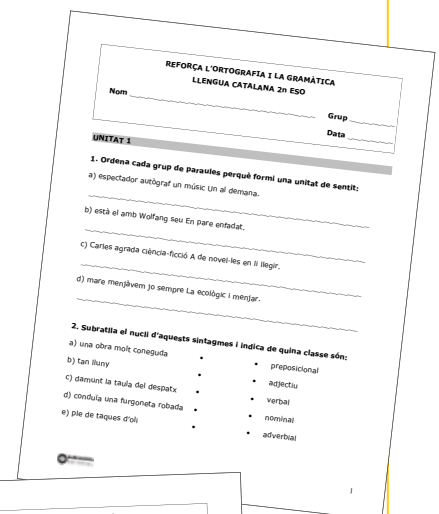
La **diversitat d'alumnat** a les aules, motivada per les grans diferències que presenten en el procés d'aprenentatge, és cada cop més manifesta.

El fracàs escolar i un percentatge molt elevat de l'abandonament escolar es poden explicar, en molts casos, per la presència d'un nombre relativament elevat d'alumnat amb algun trastorn de diferent grau en el procés d'aprenentatge.

El fet que alguns alumnes no puguin adquirir els coneixements necessaris els pot provocar problemes de conducta, d'autoestima i, fins i tot, de l'estat d'ànim. I, com a conseqüència d'això, pot ser que no tinguin les mateixes oportunitats laborals i de realització personal en el futur que la resta de l'alumnat.

En aquest programa hem tingut en compte la diversificació de l'oferta per tractar alguns aspectes d'aquesta diversitat:

- **Reforça l'ortografia** per a 1r d'ESO.
- **Avança en ortografia** per a 1r d'ESO.
- **Reforça l'ortografia i la gramàtica** per a 2n i 3r d'ESO.
- **Avança en ortografia i gramàtica** per a 2n i 3r d'ESO.
- **Reforça la gramàtica** per a 4t d'ESO.
- **Avança en gramàtica** per a 4t d'ESO.
- **Treballa destreses diverses** de 1r a 4t d'ESO.
- **Treballa la comprensió lectora** de 1r a 4t d'ESO.

» LES COMPETÈNCIES, LES RÚBRIQUES I LES DIANES

Les competències

Una **competència** és el resultat d'integrar coneixements, habilitats i actituds d'una manera pràctica i saber-les aplicar a contextos diversos, siguin de l'àmbit acadèmic o de l'àmbit no acadèmic. Les competències són, per tant, combinacions de coneixements, habilitats i actituds adquirides que interactuen per donar una resposta eficient al treball o a l'activitat que es duu a terme.

L'objectiu principal de l'aprenentatge és el desenvolupament de les competències específiques, que s'han de considerar totalment integrades amb els continguts del currículum. Per a l'adquisició de cada competència són necessaris sabers molt diversos que s'hauran d'anar assolint progressivament al llarg dels cursos. Les competències de cada matèria s'estableixen per a tota l'etapa educativa; per tant, la seva adquisició s'haurà d'anar consolidant amb els aprenentatges que es vagin adquirint en els diversos cursos de l'ESO.

Cal assenyalar que no totes les activitats que requereix l'alumnat per assolir plenament els continguts tenen un caràcter competencial. També són necessàries les activitats d'aplicació directa dels continguts.

Les rúbriques

Les **rúbriques** són eines d'autoavaluació que serveixen perquè l'alumne sigui conscient del seu nivell d'aprenentatge, però també són una eina excel·lent per al docent per copsar la percepció que cada alumne té d'aquest aprenentatge i, si cal, establir estratègies perquè millorin.

Es poden fer servir en l'avaluació de determinades activitats i descriuen les característiques específiques d'aquella activitat en diversos nivells de rendiment, per tal d'aclarir allò que s'espera del treball de l'alumne, valorar-ne l'execució i facilitar el *feedback* (retroalimentació).

Així, doncs, la rúbrica és un instrument d'avaluació que no solament serveix per al docent, que la utilitza per mostrar a l'alumnat, d'una manera clara, el que es valorarà d'aquella tasca i com hi poden arribar, sinó també per a l'alumne, ja que facilita l'autoreflexió i la seva implicació activa i, per tant, és una eina per guiar-ne l'aprenentatge. A més, la rúbrica pot ser motivadora si orienta l'alumnat sobre com pot millorar.

Si es vol que sigui una eina potent per a l'aprenentatge de l'alumnat, cal involucrar-lo en la seva elaboració, posada en pràctica i revisió. En aquest programa de Llengua catalana i literatura posem a l'abast del docent una **rúbrica de cada situació d'aprenentatge** perquè les pugui fotocopiar, comentar i lliurar a cada un dels alumnes abans de fer l'activitat i, si ho creu convenient, modificar-la conjuntament, de manera que sigui una mena de contracte entre docent i alumnat.

Per a cada descriptor s'estableix una gradació en quatre nivells, cada un amb un valor: expert (4), avançat (3), aprenent (2) i novell (1), i s'estableix un percentatge per a cada ítem, de manera que, tots sumats, arribin a 100.

Si d'una competència indiquem que té un percentatge del 5%, l'alumne que marqui l'opció *expert* obtindrà el 100% del percentatge de la nota, és a dir, un 5%; el que hagi marcat l'opció *avançat* obtindrà un 75% del 5%, és a dir, un 3,75%; l'*aprenent*, un 50% del 5%, és a dir, un 2,5%, i el *novell*, un 25% del 5%, és a dir, un 1,25%. Sumats els valors obtinguts per a cada ítem, l'alumne obtindrà el valor global d'assoliment d'aquella activitat i el percentatge corresponent a cada competència.

Tant els descriptors de les competències —o ítems— com els percentatges que hem atorgat a cada un dels podeu modificar segons el vostre criteri. El que cal és que, repartits els percentatges, el total faci 100. També, a partir d'aquests models, vosaltres mateixos podeu elaborar rúbriques per a altres activitats o treballs del vostre alumnat.

RÚBRICA · Unitat 1
 Comunicació (Processos: Comunicació oral, Expressió escrita)
 Pàgines 34 i 35. Situació d'aprenentatge: Agenda d'activitats

Descriptors	Nivell d'assoliment				Pes
	Expert 4 (100%)	Avançat 3 (75%)	Aprenent 2 (50%)	Novell 1 (25%)	
1. Elaboració de presentacions i desenvolupament del treball autònom.	Explica i ofereix les activitats de forma correcta, segons l'ordre de treball establert i el temps de durada de les mateixes.	Se formulant i realitzant les activitats, i segons les diferents necessitats i oportunitats de l'any.	Se descriuen les activitats, però no les realitza amb l'èxit esperat. També no realitza cap activitat a les circumstàncies proposades.	En cada moment del treball autònom, no realitza cap activitat i no realitza cap activitat a les circumstàncies proposades.	15%
2. Valoració de les finalitats i desenvolupament del treball autònom.	Comenta les activitats establertes pel grup i ha desenvolupat el treball autònom de forma correcta i amb el temps establert.	Indica les activitats establertes però no les realitza amb l'èxit esperat. També no realitza cap activitat a les circumstàncies proposades.	En cada moment del treball autònom, no realitza cap activitat i no realitza cap activitat a les circumstàncies proposades.	En cada moment del treball autònom, no realitza cap activitat i no realitza cap activitat a les circumstàncies proposades.	20%
3. Desenvolupament de l'activitat i desenvolupament del treball autònom.	Se col·labora amb el grup i desenvolupa el treball autònom de forma correcta i amb el temps establert.	Determina les activitats establertes però no les realitza amb l'èxit esperat. També no realitza cap activitat a les circumstàncies proposades.	En cada moment del treball autònom, no realitza cap activitat i no realitza cap activitat a les circumstàncies proposades.	En cada moment del treball autònom, no realitza cap activitat i no realitza cap activitat a les circumstàncies proposades.	20%
4. Explicació i desenvolupament de l'activitat i desenvolupament del treball autònom.	Se col·labora amb el grup i desenvolupa el treball autònom de forma correcta i amb el temps establert.	Indica les activitats establertes però no les realitza amb l'èxit esperat. També no realitza cap activitat a les circumstàncies proposades.	En cada moment del treball autònom, no realitza cap activitat i no realitza cap activitat a les circumstàncies proposades.	En cada moment del treball autònom, no realitza cap activitat i no realitza cap activitat a les circumstàncies proposades.	15%

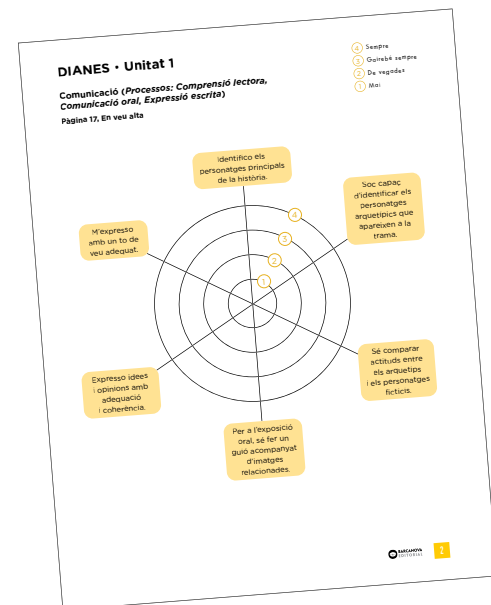
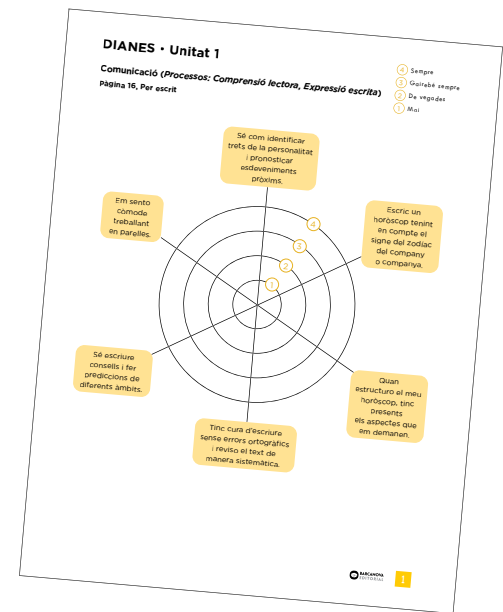
Les dianes

La **diana** d'autoavaluació és una altra eina que ens permet avaluar les competències d'una activitat que considerem rellevant, d'una manera ràpida i àgil, a partir de la percepció que l'alumne té del seu aprenentatge. És una eina més senzilla que la rúbrica però, de vegades, és suficient.

La diana presenta quatre cercles concèntrics, que determinen el grau d'assoliment de les competències que es volen avaluar, amb una numeració de l'1 al 4: al cercle més intern li correspon l'1 i al més extern, el 4. Vindrien a ser els graus d'assoliment de les rúbriques (expert, avançat, aprenent i novell).

Aquesta diana es divideix en tants sectors com descriptors de les competències o ítems es vulguin avaluar. Cada línia que separa els sectors representa un dels ítems. De vegades es posa el descriptor de la competència a la part externa del cercle o, si no hi ha espai, un número i la llegenda corresponent a cada un dels ítems al costat de la diana.

Per fer l'autoavaluació, l'alumne ha de valorar si l'ítem corresponent l'ha assolit de manera excel·lent (Sempre), bé (Gairebé sempre), suficient (De vegades) o cal que el revisi (Mai), segons el que indiqui la llegenda de la diana, i marcar un punt en la intersecció entre la línia de l'ítem i el cercle de la numeració corresponent. Quan l'alumne ha valorat tots els ítems, ha de traçar una línia per unir tots els punts i pintar l'àrea del polígon resultant. Com més gran sigui l'àrea, més assoliment hi ha de les competències de l'activitat que s'avalua. Finalment, els alumnes poden comparar el dibuix resultant de la seva diana amb el de la resta dels companys i companyes.

» LES COMPETÈNCIES DE LA MATÈRIA I LES CORRESPONDÈNCIES AMB ELS SABERS

1. Descriure i valorar la diversitat lingüística i cultural a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural, per afavorir la transferència lingüística, identificar i rebutjar estereotips i prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	Les llengües i els seus parlants
2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.	Comunicació
3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.	Comunicació
4. Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals reconeixent-ne el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant-ne la intenció de l'emissor, reflexionant-ne sobre el contingut i la forma i avaluar-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos.	Comunicació
5. Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma, i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	Comunicació
6. Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític, personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.	Comunicació (Alfabetització informacional)
7. Seleccionar i llegir de manera autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament pel que fa a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.	Educació literària
8. Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni propi i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals, per establir vincles entre textos diversos que permetin conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats de gaudir de la literatura i crear textos d'intenció literària.	Educació literària
9. Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica.	Reflexió sobre la llengua
10. Posar al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, les pròpies pràctiques comunicatives, utilitzant un llenguatge no discriminatori i desterrant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge.	Transversal

» ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (ODS)

Els **objectius de desenvolupament sostenible (ODS)** són una crida universal per a l'acció per posar fi a la pobresa, protegir el planeta i garantir que totes les persones tinguin accés a l'educació, la igualtat, l'aigua, l'energia neta, la pau i la prosperitat.

Es tracta d'un pla de mesures amb **17 objectius** i **169 metes** per aconseguir un món més igualitari i habitable i que s'haurien de complir **abans del 2030**.

Aquests objectius porten implícit un esperit de col·laboració i pragmatisme amb la finalitat de millorar la vida, de manera sostenible, de les generacions futures.

A més, en si mateixos són una agenda inclusiva en tant que tracten les causes fonamentals de la pobresa i uneixen tots els estats que hi participen per aconseguir així un canvi positiu en benefici de les persones i del planeta.

La lluita contra el canvi climàtic és un element transversal i decisiu que influeix en tots els aspectes del desenvolupament sostenible i en l'Agenda 2030.

Fer conscient l'alumnat dels reptes imminents plantejats en els objectius de desenvolupament sostenible en aquest programa pedagògic proporciona un marc de treball a partir del qual articular aprenentatges competencials que activin l'alumnat, no tan sols quant al saber sinó també pel que fa al saber fer i al saber ser, i que reforcin la seva preparació com a futurs ciutadans compromesos amb la realitat del seu temps. La primera forma de contribuir a la consecució d'aquests ODS és augmentar la consciència pública d'aquests en tots els àmbits, i l'aula és un espai fonamental d'aprenentatge de la convivència de les generacions futures.

L'Agenda Educativa 2030, sorgida del Fòrum Educatiu Mundial celebrat a la República de Corea (UNESCO, 2015; Nacions Unides, 2015), va situar l'educació com una de les eines fonamentals per forjar un desenvolupament que sigui a la vegada sostenible, inclusiu, just, pacífic i cohesiu.

Els 17 objectius de desenvolupament sostenible

DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE

- » ÍNDEX DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA
- » TEMPORITZACIÓ ORIENTATIVA
- » SOLUCIONARI

» ÍNDEX DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA

E S O 2	LECTURA	EDUCACIÓ LITERÀRIA	TEXTOS FUNCIONALS / LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS
U1	<i>Wolfgang (extraordinari)</i> Diminutius lexicalitzats i afectius; sufixos augmentatius	Les cançons d'amor: els trobadors; Ausiàs March; Joan Salvat-Papasseit	Els textos funcionals
U2	<i>El gos de casa</i> Camps semàntics; camps lèxics; termes generals i termes específics	Les faules i els exemples: Isop; Ramon Llull; Jean de La Fontaine	Aprendre a descriure: descriure per reconèixer o identificar; descriure per saber-ne més
U3	<i>Somni d'una nit d'estiu</i> Situació comunicativa; formes col·loquials i formes estàndards	La comèdia: orígens; personatges arquetípics; Molière; Serafí Pitarra	Les llengües romàniques: el primer imperi a Europa; la romanització; la Romània
U4	<i>Duna, diari d'un estiu</i> Paraules polisèmiques; mots parònims	Viatges al més-enllà: el més-enllà; Dante Alighieri; Bernat Metge	Aprendre a descriure la personalitat: tarannà de les persones; tipologia dels quatre temperaments; model dels cinc factors de la personalitat; tipologia dels horòscops
U5	<i>Robinson Crusoe</i> Epònims; maneres diferents de compartimentar la realitat; el diccionari bilingüe	Les auques: origen i funció de les auques; les auques modernes; Santiago Rusiñol, un artista modernista	Aprendre a donar instruccions: textos instructius; exemple de text instructiu
U6	<i>Un enemic del poble</i> Sinònims totals i parcials; sinònims de registres diferents; sinònims dialectals; falsos sinònims	El drama modern. La representació dels conflictes socials: teatre de finals del segle XIX; Henrik Ibsen; Joan Puig i Ferrer	Unitat i diversitat de les llengües: facultat del llenguatge; diversitat de llengües; llengua catalana; diversitat interna de les llengües; varietats geogràfiques del català
U7	<i>La poesia, emoció sonora</i> Mots homònims; mots homòfons i mots homògrafs	Les llegendes. Les llegendes urbanes: llegenda del comte Arnau; llegendes urbanes	Aprendre a explicar una matèria: textos explicatius; textos explicatius de divulgació
U8	<i>Wonder</i> Insults i renecs; paraules tabú i eufemismes	La narrativa basada en fets històrics i vivències personals: cròniques medievals; <i>Memòries</i> de Josep M. de Sagarra; <i>Diari</i> d'Anne Frank	Aprendre a argumentar: què és argumentar?; debat; cartes dels lectors

GRAMÀTICA	ORTOGRAFIA	EM POSO A PROVA	SITUACIÓ D'APRENTATGE
L'oració: paraules, sintagmes i oracions; el subjecte i el predicat; l'oració simple i l'oració composta	Vocals en contacte: el hiat; la sinalefa; l'elisió; l'apòstrof; les contraccions	«La música és una eina social de primer ordre»	Agenda d'activitats
Els pronoms: personals; demostratius; quantificadors indefinits; pronoms i adverbis interrogatius; pronoms i adverbis relatius	Les lletres <i>b/p, d/t, g/c</i> : ensordiment; normes ortogràfiques; emmudiment; formes <i>tan/tant</i> i <i>quan/quant</i>	<i>Carta oberta als animals (i a qui se'ls estimen)</i>	Animals que curen
Les preposicions: el sintagma preposicional; <i>a, en i amb; de; per i per a</i> ; tòniques; compostes; locucions prepositives	Les lletres <i>b</i> i <i>v</i> : normes ortogràfiques; comparació amb altres llengües; paraules de la mateixa família	<i>Esperits que parlen</i>	Un mapa romà
Les conjuncions: coordinants, subordinants; locucions conjuntives	Les lletres <i>s, c, ç, z</i> i el dígraf <i>ss</i> : els sons de la <i>essa</i> sonora i la <i>essa</i> sorda; normes ortogràfiques	<i>Consciència emocional</i>	Un catàleg de literatura juvenil
Els connectors parentètics: amb valor additiu; amb valor disjuntiu; amb valor contrastiu; amb valor consecutiu o conclusiu	Les lletres <i>j/g, x/ix</i> i <i>tx/ig</i> : consonants fricatives palatals; consonants africades palatals	<i>Tot el que necessites saber sobre les picades de mosquit</i>	Una auca i una oca
El complement del nom: sintagmes nominal, adjectival, preposicional; oració de relatiu	Les lletres <i>m</i> i <i>n</i> i el dígraf <i>ny</i> : consonants nasals; fenòmens fonètics; normes ortogràfiques; lletres mudes; lletres <i>m</i> i <i>n</i> geminades	<i>Microalgues contra la contaminació de les aigües subterrànies</i>	Fem un bibliotràiler
Els complements del verb: complements seleccionats pel verb; complements directe, indirecte, de règim, adjunts o circumstancials	La lletra <i>l</i> i el dígraf <i>ll</i> : consonants laterals; geminació; <i>ela</i> geminada	<i>Comprovat: els adolescents no escolten la seva mare</i>	Dissenyem una fotonotícia
Els pronoms febles: funcions	La lletra <i>r</i> , el dígraf <i>rr</i> i la lletra <i>h</i> : consonant bategant i consonant vibrant; lletra <i>r</i> i dígraf <i>rr</i> ; <i>erra</i> muda; lletra <i>h</i>	<i>Benvinguda sigui la intel·ligència artificial</i>	Recomanem cultura

» TEMPORITZACIÓ ORIENTATIVA

El currículum estableix 245 hores per a la matèria de Llengua catalana i literatura de 1r a 3r d'ESO i 105 hores per a 4t d'ESO. Pel que fa a 1r, 2n i 3r, tenint en compte que cada centre disposa d'unes hores de lliure disposició que podria destinar a aquesta matèria, i que, així mateix, pot distribuir lliurement aquestes hores entre els tres cursos, en aquesta guia proposem una temporització aproximada a partir de la distribució següent: 70 hores per a 1r, 70 hores per a 2n i 105 hores per a 3r.

Les situacions d'aprenentatge estan pensades perquè l'alumnat les faci, en part, fora de l'horari lectiu, ja que requereixen un temps, que pot ser llarg, per fer la recerca per internet i per a l'elaboració de les diferents tasques; tanmateix, en aquesta temporització els destinem entre una hora i mitja i dues hores per treballar a l'aula sota la supervisió del professorat.

UNITAT 1	HORES LECTIVES	UNITAT 2	HORES LECTIVES
Lectura	1 h 30 min	Lectura	1 h 30 min
Per escrit	40 min	Per escrit	40 min
En veu alta	40 min	En veu alta	40 min
Educació literària	1 h	Educació literària	1 h
Textos funcionals	45 min	Textos funcionals	45 min
Gramàtica	1 h	Gramàtica	1 h
Ortografia	30 min	Ortografia	1 h
Em poso a prova	40 min	Em poso a prova	40 min
Situació d'aprenentatge	2 h	Situació d'aprenentatge	1 h 30 min

UNITAT 3	HORES LECTIVES	UNITAT 6	HORES LECTIVES
Lectura	1 h 30 min	Lectura	1 h 30 min
Per escrit	40 min	Per escrit	40 min
En veu alta	40 min	En veu alta	40 min
Educació literària	1 h	Educació literària	1 h
Les llengües i els seus parlants	45 min	Les llengües i els seus parlants	45 min
Gramàtica	1 h 30 min	Gramàtica	1 h
Ortografia	30 min	Ortografia	1 h
Em poso a prova	40 min	Em poso a prova	40 min
Situació d'aprenentatge	1 h 30 min	Situació d'aprenentatge	1 h 30 min

UNITAT 4	HORES LECTIVES	UNITAT 7	HORES LECTIVES
Lectura	1 h 30 min	Lectura	1 h 30 min
Per escrit	40 min	Per escrit	40 min
En veu alta	40 min	En veu alta	40 min
Educació literària	45 min	Educació literària	1 h
Textos funcionals	1 h	Textos funcionals	45 min
Gramàtica	45 min	Gramàtica	1 h
Ortografia	45 min	Ortografia	30 min
Em poso a prova	40 min	Em poso a prova	40 min
Situació d'aprenentatge	2 h	Situació d'aprenentatge	2 h

UNITAT 5	HORES LECTIVES	UNITAT 8	HORES LECTIVES
Lectura	1 h 30 min	Lectura	1 h 30 min
Per escrit	40 min	Per escrit	40 min
En veu alta	40 min	En veu alta	40 min
Educació literària	1 h	Educació literària	1 h
Textos funcionals	45 min	Textos funcionals	45 min
Gramàtica	1 h	Gramàtica	1 h
Ortografia	1 h	Ortografia	1 h
Em poso a prova	40 min	Em poso a prova	40 min
Situació d'aprenentatge	1 h 30 min	Situació d'aprenentatge	1 h 30 min

» SOLUCIONARI

» UNITAT 1

Pàgina 13

LECTURA

1. Una hamburgueseria.
L'interior d'un auditori.
2. L'auditori és una sala de concerts **meravellosa**, **sublim** i **lluminosa**. En canvi, l'hamburgueseria és un local **ròneg**, **lúgubre** i **malsà**.
3. Resposta oberta.
4. Resposta oberta. Resposta orientativa:
  - a) «De fet, sempre he pensat que la mare era intel·ligent, i que alhora aquesta intel·ligència li venia de l'àvia. És clar que cap de les dues no arriba, per descomptat, a les quotes de la meua intel·ligència.»
  - b) «—On eres quan em va caure la primera dent o quan vaig tocar la meua primera peça al piano? O quan em vaig trobar la mare morta a casa?»
  - c) «De cop, no sé per què però començo a plorar. A llàgrima viva. Sorprenentment, el senyor Carles em passa la mà per l'espatlla i deixo que se m'acosti sense dir-me res. El miro i li retorno un somriure. "Gràcies", li dic.»
5. Wolfgang té una gran **sensibilitat** per la música, fins al punt d'emocionar-se i **plorar** en un concert. És creatiu i **fantasiós**, capaç de viatjar amb la **imaginació** fins a una **estrella** per retrobar-hi la seva mare.
Com que té un **coeficient** intel·lectual molt alt, es creu **superior** als altres i es mostra **arrogant**. És **rancorós** i retreu al seu pare que mai abans no hagués estat al seu costat. Per això es nega **rotundament** a dir-li papa o pare.

Pàgina 14

6.
  - a) Objectiu manifest.
  - b) Objectiu ocult.
7. Per a Wolfgang, el senyor Carles és un obstacle; un personatge antagonista per al seu objectiu.
Però el senyor Carles pot ser un facilitador, un personatge aliat per a l'objectiu de Wolfgang.
8. La sinopsi de la novel·la.
9.
  - a) pitet
  - b) forquilla
  - c) bombeta
  - d) farmaciola
  - e) faldilla
  - f) llençol
  - g) barretina

Pàgina 15

10. marona, animaló, carona
11.
  - a) 1. homenàs / 2. barcaassa
  - b) 1. bestiota / 2. ocellots
  - c) 1. ditarrós / 2. veuarra
12.
  - a) És una màquina que té un rendiment **boníssim**.
  - b) Les condicions de vida durant la guerra eren **do-
lentíssimes**.
  - c) Les peces de roba són a preu de saldo. Els preus són **baixíssims**.
  - d) La fruita és d'una qualitat **altíssima**.

13.

- a) La màquina té un rendiment **òptim**.
- b) Les peces de roba són a preu de saldo. Els preus són **ínfims**.
- c) Les condicions de vida durant la guerra eren **pèssimes**.
- d) La fruita és d'una qualitat **suprema**.

Pàgina 16

PER ESCRIT

Resposta oberta.

Pàgina 17

EN VEU ALTA

Resposta oberta.

Pàgina 19

EDUCACIÓ LITERÀRIA

14.

Joglars: Intèrprets de composicions poeticomusicals líriques o èpiques durant l'època medieval. Solien acompanyar el seu cant amb un instrument. La seva funció era distreure l'audiència.

Trobadors: Creadors de composicions poètiques i musicals en llengua occitana durant l'època medieval. Els seus poemes no es destinaven a la lectura, sinó que es recitaven a les corts i als castells. Eren molt valorats en la societat feudal.

15.

- a) L'enamorat és un vassall, és a dir, una persona amb un rang **inferior** al de la dama estimada.
- b) La dama a qui l'enamorat dirigeix els seus poemes **és la dona o l'esposa** d'algun noble de la cort o del rei.

L'enamorat és un vassall, és a dir, una persona de rang inferior, i l'estimada és la dama de la cort, és a dir, la dona del rei o del comte. Pertanyen, doncs, a grups socials diferents. A més, la dona a qui declara amor el trobador és una dona casada.

16. En aquesta cançó d'amor **cortès**, el trobador atribueix a la **dama** tres qualitats: la **bellesa** (vers 4), la **gentilesa** (vers 7) i l'**excel·lència** (vers 10). Per una altra part, expressa el seu estat d'enamorament amb dos **sentiments** contradictoris: el de **felicitat** (vers 6) i el de **dolor** (vers 11). En els dos últims versos, justifica aquesta paradoxa pel fet d'haver-se **enamorat** de la millor, és a dir, de la **dona** més perfecta. I és que val a dir que el **trobador** no parla d'una relació entre iguals perquè espera que la **dama** li faci «un gran **favor per pietat**», és a dir, que el compadeixi; en definitiva, que li faci cas, malgrat que ella sigui una **dama** i ell el seu **vassall**.

Pàgina 21

17. Poeta innovador i filòsof.

18. Per Ausiàs March, l'amor constitueix un problema **moral** perquè pot **dignificar** la **persona** (si viu un amor **honest**) o la pot **pervertir** (si únicament s'interessa per l'amor **sensual**).

19. «Dona'm la mà» és una **requesta** d'amor. El poeta demana a l'**estimada** que se li acosti cada cop més fins a arribar al «**joc d'amar**». La relació dels **amants** es produeix mentre passegen a la vora del **mar**. Els elements del **paisatge** —les palmeres, les **gavines** i el sol— configuren un **espai** idíl·lic que estimula els sentiments dels protagonistes; el poeta, doncs, recorre al **tòpic** literari del *locus amoenus*, que consisteix a descriure un indret **deliciós** que afavoreix la relació amorosa.

20. Resposta oberta.

Pàgina 23

TEXTOS FUNCIONALS

21.

- a) instructiu
- b) informatiu
- c) predictiu
- d) explicatiu
- e) descriptiu
- f) argumentatiu
- g) publicitari
- h) conversacional

22.

a) descriptiu	f) predictiu
b) argumentatiu	g) conversacional
c) explicatiu	h) retòric
d) instructiu	i) publicitari
e) informatiu	j) administratiu

Pàgina 25

GRAMÀTICA

23.

- a) força **content** dels resultats obtinguts → adjectival
 b) una **campanya** contra la crisi climàtica → nominal
 c) **dins** una cova molt profunda → preposicional
 d) **embolicaven** l'entrepà amb paper de diari → verbal
 e) molt **lentament** → adverbial

24.

- a) un riu molt cabalós
 N ← SAdj [CN]
 b) una bicicleta que és elèctrica
 N ← OSRel [CN]
 c) un moment de repòs
 N ← SPrep [CN]
 d) un vestit sense mànigues
 N ← SPrep [CN]
 e) el dia més llarg de l'any
 N ← SAdj [CN]

25.

- a) El japonès del barri sempre obre a la una.

esp	nucli	CN	esp	nucli	CV
SN subjecte			SV predicat		

 b) L'escala mecànica només arriba al primer pis.

esp	nucli	CN	esp	nucli	CV
SN subjecte			SV predicat		

 c) Aquesta figuera tan petita ja fa unes figues [...].

esp	nucli	CN	esp	nucli	CV
SN subjecte			SV predicat		

 d) Tanta pedanteria també ofèn la gent senzilla.

esp	nucli	esp	nucli	CV
SN subjecte		SV predicat		

26. Resposta oberta.

27. E, I, I, E, I, E

Pàgina 27

28.

- a) El restaurant obre a les sis del matí. → S
 b) Quan no les pot haver, diu que són verdes. → C
 c) El gos portava una placa al collar amb el número de telèfon del seu propietari. → S
 d) La tonyina és un peix que pot arribar als 300 kg. → C
 e) Aquell dia la Neus estava especialment alegre. → S
 f) Tothom l'havia vist, però ningú no sabia qui era. → C
 g) Aquesta música ens acompanyarà tota la vida. → S

29.

- a) ¹Sempre he anhelat ²que arribi un dia ³en què sigui jo el protagonista ⁴i la gent m'aplaudeixi.
 b) ¹Penso una mica ²i arribo a la conclusió ³que potser no és mala persona.
 c) ¹Sempre he pensat ²que la mare era intel·ligent, ³que alhora aquesta intel·ligència li venia de l'àvia.
 d) ¹Jo em preguntava ²per què deia ³que la intel·ligència s'havia de conduir bé.
 e) ¹Per molt que t'hi esforcis ²no aconseguiràs mai ³que m'il·lusioni.

30.

- a) La companyia ofereix un contracte de dos anys a les actrius que han superat el càsting. → Subordinada de relatiu (CN)
 b) Em preocupa que la societat actual no ofereixi més oportunitats als joves. → Subordinada substantiva (Subjecte)
 c) Les olives que hem arreplegat enguany són de molt bona qualitat. → Subordinada de relatiu (CN)
 d) Els bombers recomanen que cada any es revisin les calderes i les xemeneies. → Subordinada substantiva (CD)

31.

- a) La tripulació els desitja que tinguin una bona travessia. → OSSubs
 b) L'aire que prové del mar és molt humit. → OSRel
 c) La criatura que acaba de néixer es dirà Abril. → OSRel
 d) Mentre que la Lisa es dutxa, tu pots preparar la motxilla. → CAdv

Pàgina 29

ORTOGRAFIA

32.

a) H	f) S
b) S	g) H
c) E	h) E
d) E	i) H
e) S	

33.

- a) hiat / elisió
 b) sinalefa / sinalefa
 c) hiat / sinalefa
 d) elisió / elisió
 e) elisió / hiat

34.

- a) Fem un **hiat** quan pronunciem cadascuna de les **vocals** en contacte en síl·labes diferents.
 b) Fem una **sinalefa** quan pronunciem en una sola **síl·laba** les dues vocals en contacte i el resultat és un **diftong**.
 c) Fem una **elisió** quan suprimim, en la parla o en l'**escriptura**, una de les dues vocals en **contacte**.

35.

- a) qui ho diu? → 2 síl·labes
 b) que hi és? → 2 síl·labes
 c) aneu entrant → 3 síl·labes
 d) ja ho hem fet → 3 síl·labes
 e) cosir un botó → 4 síl·labes
 f) no ho entenc → 3 síl·labes
 g) mira-ho! → 2 síl·labes
 h) demà hi serà → 4 síl·labes
 i) ho intentaré → 4 síl·labes
 j) no ho vol → 2 síl·labes
 k) un so hispà → 3 síl·labes

36.

- a) què em dèieu?
 b) que els veus?
 c) mata el cuc!
 d) que en tens cap?
 e) sempre ens ho diu
 f) sabó especial
 g) jardí antic
 h) a mi em sembla
 i) fa esport
 j) no arriba

Pàgina 31

37.

a) l'hereu	d) el hiat
b) l'informe	e) l'origen
c) el iogurt	f) l'horitzó

38.

a) l'espècie	e) l'hormona
b) l'illa	f) l'ungla
c) la indústria	g) la humitat
d) la hiena	

39.

- l'omple, l'infla / te'l dona, emporti-se'l
 - m'honora, m'utilitza / lliga'm, se'm fondrà
 - n'és ple, n'hi ha prou / me'n dona, ves-te'n
 - s'hi amaga, pensar-s'ho / ajeure's, veure's
 - t'entenc, t'hi perds / llança't, se't menja
 - oblida'ls, dona-me'ls
 - obre'ns, se'ns escapa

40.

- a) Aquí hi ha el taller **del** mecànic i allà hi ha el despatx **de** l'advocat.
 b) Val més que juguïn **al** parc que no pas **a** l'obra-dor **del** taller.
 c) Aquesta promoció és vàlida des **de** l'1 de juliol fins **al** 5 d'agost.

Llengua en joc

41. Resposta oberta.

Dictat. ODS (tots) Resposta oberta.Elisions: trenta abordaSinalefes: pau i / la igualtat / la inclusió / justícia i

» ALTRES MATERIALS

QUADERNS D'ESTIU

CAP A...

Aquests quaderns d'estiu presenten activitats ben diverses perquè l'alumnat practiqui la comprensió lectora i l'expressió escrita i refresqui els coneixements d'ortografia, gramàtica i lèxic d'una manera pràctica i amena.

Els continguts s'agrupen en sis setmanes de cinc dies. Cada setmana comença amb un fragment d'un text literari per incentivar la lectura i es tanca amb un «Calaix de sastre» que inclou algunes curiositats i passatemps.

Al final del quadern hi ha el solucionari.

978-84-489-5057-6	1472297	Cap a 2n d'ESO	Francesc González i Planas
978-84-489-5069-9	1472298	Cap a 3r d'ESO	Francesc González i Planas
978-84-489-5075-0	1472299	Cap a 4t d'ESO	Francesc González i Planas

GRAMÀTICA I VERBS

GRAMATI.CAT. Solucions ràpides per dominar el català

Aquest manual d'autoaprenentatge en fitxes és una eina bàsica per adquirir les nocions principals de la gramàtica de la llengua catalana. L'obra resol d'una manera ràpida, intuïtiva i clara els dubtes que es planteja l'usuari de la llengua. Què hem d'escriure: *causa comú* o *causa comuna*? Els preus, *es baixen* o *s'abaixen*? Per què apostrofem *l'ONU* i no pas *la UNESCO*?... Cada fitxa s'entén per ella mateixa i, alhora, el contingut del llibre es llegeix com un recull ordenat de manera senzilla i innovadora, a l'abast de tothom.

VERBS.CAT. Els verbs catalans conjugats

Aquest manual presenta d'una manera pràctica i clara la conjugació dels gairebé 9.000 verbs catalans que recull el Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans. Inclou un índex general de consulta fàcil i ràpida i les conjugacions diferenciades per colors. A més, l'alumnat hi podrà identificar les irregularitats i les alternances ortogràfiques. El manual també ofereix una bateria d'exercicis autocorrectius.

978-84-489-4974-7	1407079	Gramati.cat	Ignasi Llompart
978-84-489-4367-7	1407066	Verbs.cat	Maria Jesús Clua i Maite Gironés

LITERATURA

EL CASTELL DELS TRES DRAGONS

El castell dels Tres Dragons és una de les obres més populars i conegudes del teatre còmic català. Es tracta d'una paròdia dels drames romàntics d'arrel medieval, tan de moda a Catalunya l'any en què va ser estrenada (1865). L'autor, Frederic Soler, que la va signar amb el pseudònim de Serafí Pitarra, ens hi presenta un típic triangle amorós: dos personatges nobles, Don Gualter i Don Fadric, lluiten per l'amor de la mateixa dama, Donya Flora, una rica pubilla òrfena, afillada dels barons dels Tres Dragons. Per aconseguir-la, gairebé s'hi valdrà tot, intrigues, mentides, raptos..., com en els drames seriosos. Aquí, però, la finalitat de l'obra serà molt diferent: a part de fer riure l'espectador, o el lector, l'autor hi qüestiona i hi denuncia la utilització social de l'estètica romàntica per part dels sectors més conservadors de la burgesia i de la intel·lectualitat catalanes.

978-84-489-3300-5	1403015	<i>El castell dels Tres Dragons</i>	Serafí Pitarra

L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE

Hi ha personatges literaris que han esdevingut arquetips, que representen un comportament determinat, una actitud davant del món, i el senyor Esteve, de Santiago Rusiñol, ha passat a ser el menestral per excel·lència, el botiguer preocupat només pel negoci i per fer diners. Veí del barri de la Ribera, on trobem la merceria La Puntual, el senyor Esteve és un personatge immòbil en una Barcelona canviant a la qual costa adaptar-se, i que té a dins de casa l'element pertorbador en la persona d'en Ramonet, besnet de la saga, el qual no vol seguir la tradició familiar.

978-84-489-3491-0	1403018	<i>L'auca del senyor Esteve</i>	Santiago Rusiñol

EL LLIBRE DE LA SELVA

En Mowgli és un nen molt petit que, abandonat enmig de la selva, és adoptat per una bandada de llops, els quals el salven de les urpes del temut Shere Khan, un tigre enorme i ferotge. En Mowgli creixerà i viurà moltes aventures amb els llops i amb altres animals de la selva, com ara l'os bru Baloo i la pantera Bagheera. A més de conèixer la història d'en Mowgli, també seguirem les peripècies d'altres personatges, com ara en Rikki-tikki-tavi, una mangosta molt valenta, i en Toomai, un nen que somia ser domador d'elefants.

978-84-489-4266-3	1403023	El llibre de la selva	Rudyard Kipling

LLIBRE DE LES BÈSTIES

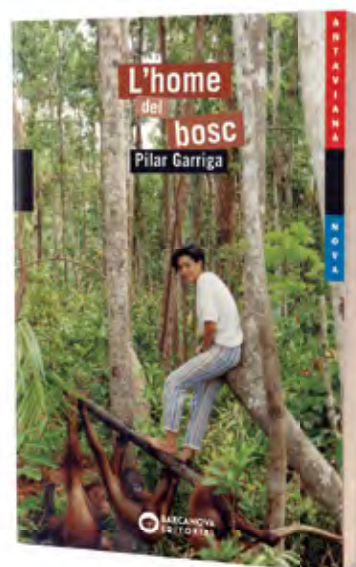
Ramon Llull va escriure aquesta història fa més de 700 anys i la va incloure en el llibre *Fèlix o Llibre de Meravelles*. Amb aquesta obra, Llull volia que els homes canviessin les seves conductes equivocades. I, per fer-ho d'una manera fàcil, va fer servir un recurs molt habitual a l'època: les faules. En aquesta narració, els animals reproduïxen de manera simbòlica el comportament de la societat humana. Després de l'elecció del Lleó com a rei, l'astuta Guineu ordeix un seguit d'intrigues per aconseguir el control del poder.

978-84-489-3864-2	1403020	Llibre de les bèsties	Ramon Llull

L'HOME DEL BOSC

En Martí torna un estiu més a l'illa de Borneo, a visitar la tieta Rosa a la clínica d'orangutans, però aquest cop hi anirà acompanyat de la seva mare i de la Mont, una amiga molt especial. El viatge fins a la reserva dels orangutans ja serà tota una aventura. Durant la seva estada a Borneo, en Martí i la Mont tindran ocasió de comprovar la utilitat de la feina de recuperació d'una espècie en perill d'extinció, i coneixeran les activitats d'una empresa que tala els arbres de la selva. Un membre d'aquesta empresa assetjarà la Rosa per haver-se oposat a la desforestació de la zona. Però ni les amenaces ni els ensurts no faran que la Rosa, ajudada pel seu nebot i la Mont, canviï el seu objectiu: salvar els orangutans.

978-84-489-2369-3	1452140	L'home del bosc	Pilar Garriga

VINT MIL LLEGÜES DE VIATGE SUBMARÍ

Vint mil llegües de viatge submarí és un clàssic de la literatura universal que narra un viatge fantàstic al fons marí. Una expedició formada per científics i experts homes de mar s'embarca per capturar un estrany i enorme cetaci que causa destrosses. Però l'estrany ésser no és un cetaci sinó un submarí prodigiós: el Nautilus. En intentar capturar la seva presa, l'embarcació dels expedicionaris naufraga i tres dels seus membres són rescatats pel Nautilus, que és comandat pel capità Nemo, un personatge misteriós i torturat, que els farà conèixer els secrets i les meravelles del fons marí, i també el millor i el pitjor de la condició humana.

978-84-489-3301-2	1403016	<i>Vint mil llegües de viatge submarí</i>	Jules Verne

ROBINSON CRUSOE

Les aventures de Robinson Crusoe comencen un dia en el qual el protagonista decideix acompanyar un amic en un viatge per mar. Aquesta primera experiència desperta, en el jove, ànsies per conèixer món: Robinson s'embarcarà en diferents expedicions. En un d'aquests periples, el vaixell mercant en el qual viatja naufraga i el jove mariner és l'únic supervivent. Perdut en una illa deserta, haurà de sobreviure a les necessitats més elementals de la vida i superar nombroses adversitats: tempestes, fam i, sobretot, solitud, una solitud que l'acompanyarà durant més de vint-i-vuit anys.

978-84-489-4780-4	1403030	<i>Robinson Crusoe</i>	Daniel Defoe

ELS VIATGES DE GULLIVER

De ben segur que alguna vegada heu tingut l'oportunitat de llegir algun dels fragments d'*Els viatges de Gulliver* o de veure algunes de les adaptacions que s'han fet per al cinema. Amb aquesta novel·la, Jonathan Swift critica la societat anglesa de la seva època com també la naturalesa humana. Les aventures del protagonista, el cirurgià Lemuel Gulliver, serveixen a l'escriptor per fer una paròdia dels llibres de viatges típics del segle XVIII.

978-84-489-4602-9	1403027	<i>Els viatges de Gulliver</i>	Jonathan Swift

DRÀCULA

Jonathan Harker, un agent immobiliari, viatja a Transsilvània per atendre els negocis d'un estrany noble romanès. El jove Jonathan acabarà sent presoner del comte Dràcula i descobrint, a poc a poc, la terrible naturalesa del seu captor i els seus plans per estendre el seu poder des de Londres i crear altres éssers de la seva mateixa espècie. Aquesta és una adaptació de *Dràcula*, el famós clàssic de Bram Stoker, que conserva tots els seus matisos i la tensa atmosfera de misteri tan característica.

978-84-489-4267-0	1403024	<i>Dràcula</i>	Bram Stoker

L'ESTRANY CAS DEL DR. JEKYLL I MR. HYDE

«Vaig estar-me uns moments davant del mirall...», diu en Henry Jekyll en la seva confessió. Sembla que vulgui esbrinar qui hi ha a l'altre costat del mirall. ¿Soc jo qui s'hi reflecteix o és l'altre que és dins meu? Com soc realment? Com vull ser? Com creuen que soc, els altres? Totes aquestes preguntes se les va plantejar també Robert L. Stevenson quan va decidir escriure aquesta novel·la; una obra que no deixa impassible ni un segon el lector i manté l'interès fins a l'última pàgina.

978-84-489-5204-4	1403033	<i>L'estrany cas del Dr. Jekyll i Mr. Hyde</i>	Robert L. Stevenson

FRANKENSTEIN

Frankenstein narra la història d'un jove científic que, obsessionat per conèixer el principi de la vida, decideix crear un organisme viu. El resultat del seu terrible experiment serà una criatura demoníaca gegantina i repugnant. A partir d'aquest moment, la vida de Victor s'omplirà de dolor i desesperança. Aquest relat de terror aborda temes fonamentals de la naturalesa humana plenament vigents en la societat actual.

978-84-489-3492-7	1403019	<i>Frankenstein</i>	Mary W. Shelley

